

Veikart for forsknings- infrastruktur ved HF

Det humanistiske fakultet

*(vedtatt i Forsknings- og forskerutdanningsutvalget 13.09.23, sak
FU/0823)*

UNIVERSITETET I BERGEN

Innholdsfortegnelse

<i>Innledning</i>	3
<i>Norsk veikart for forskningsinfrastruktur 2023</i>	3
Strategiske behov for forskningsinfrastruktur i forbindelse med det nasjonale veikartet og Forskningsrådets utlysning av midler til forskningsinfrastruktur av nasjonal viktighet	4
Koordinatorsøknad fra HF	4
Partnerinitiativ	4

Innledning

I Det humanistiske fakultets (HF) nye strategi (2023-2030) er ambisjonen å stå for internasjonalt toneangivende grunnforskning. For å oppnå det skal HF blant annet bli ledende innen digital humaniora og satse videre på humanistisk forskningsinfrastruktur. HF's forskningsinfrastruktur er preget av en sammensatt fagportefølje, med ulike behov. Fellesnevneren er at infrastrukturbehovet for humanistiske fag er økende. Dette understrekes ikke minst av at fakultetet i dag er ledende på humanistisk forskningsinfrastruktur, med to nasjonale infrastrukturer (CLARINO og SAMLA) som inngår i det nasjonale veikartet for forskningsinfrastruktur for humaniora.

Norsk veikart for forskningsinfrastruktur 2023

Navn/kortnavn på infrastruktur	Omtale av sist tildelte prosjekt i prosjektbanken	Oppstart sist tildelte prosjekt	Status	Nettsted
SAMLA	SAMLA: National Infrastructure for Cultural History and Tradition Archives	2020	Under finansiering	https://samla.w.uib.no/
CLARINO	Common Language Resources Infrastructure Norway Upgrade	2020	EFRI Landmark	https://clarin.w.uib.no/

CLARINO, er den norske noden i ESFRI-prosjektet CLARIN (Common Language Resources and Technology Infrastructure), blir også brukt av språkforskere, men har mulig relevans for andre fag innenfor samfunnsvitenskap, bl.a. psykologi og medie- og informasjonsvitenskap. En del av infrastruktur innenfor andre områder kan også være relevant for humanistisk forskning, for eksempel infrastruktur for materialkarakterisering.

Forskere i HF's fag er avhengige av tilgang til databaser, arkiv, digitale og fysiske samlinger og laboratoriefasiliteter, samt teknologi og organisering som muliggjør bruk i forskning og undervisning. Fakultetet har i dag samarbeid om forskningsinfrastruktur med både Universitetsbiblioteket og Universitetsmuseet.

Fakultetet har en egen handlingsplan for forskningsinfrastruktur som følger strategiperioden. Handlingsplanen skal revideres helhetlig i 2024. Et av hovedmålene i handlingsplanen er at HF skal sikre samlinger og arkiv og felles stor forskningsinfrastruktur. For å sikre samlinger og arkiv må det foreligge en langsiktig plan for digitalisering og etablering av digitale arkiv. Arbeidet med veikartet bør derfor i første rekke sees i direkte sammenheng med fakultetets prioriteringer til den pågående utlysningen.

Strategiske behov for forskningsinfrastruktur i forbindelse med det nasjonale veikartet og Forskningsrådets utlysning av midler til forskningsinfrastruktur av nasjonal viktighet

Koordinatorsøknad fra HF

Fase to søknadene *SAMLA 2 – nasjonal infrastruktur for tradisjonsarkiv* i KIs tidsalder har bred intern støtte og er godt forankret i strategien og internt ved UiB samt ved partnerinstitusjonene.

Institutt	Tittel	Kontaktpunkt
AHKR	SAMLA 2	Kyrre Kverndokk kyrre.kverndokk@uib.no

SAMLA 2 er en videreføring og utvidelse av SAMLA, en nasjonal infrastruktur for tradisjonsarkiv som er etablert i perioden 2020–2024. Som i SAMLA vil hovedformålet være å gjøre folkloristisk arkivmateriale tilgjengelig gjennom en nasjonal digital infrastruktur, og å gjøre kildematerialet tilgjengelig for forskning, næringer og kulturhistoriske samfunnssektorer. Infrastrukturen vil bestå av løsninger for langtidslagring, en database og et søkbart digitalarkiv, i samsvar med FAIR-prinsippene. Nettarkivet blir gjort tilgjengelig på samla.no.

SAMLA 2 vil inkludere nye kulturhistoriske samlinger som vil styrke det kulturelle mangfoldet i SAMLA-korpuset, som barnetradisjoner, samiske tradisjoner, kvenske tradisjoner, skeive livshistorier og sjømanns-, arbeider og husmannsminner. Resultatet vil bli et digitalarkiv som vil inneholde et rikt spekter av trosforestillinger, kulturelle uttrykksformer og praksiser. SAMLA 2 vil dermed bli en unik ressurs i for norsk kulturhistorisk materiale.

SAMLA 2 vil også ta i bruk flere maskinlæringsverktøy, for eksempel verktøy for å lese håndskrevet tekst maskinelt i kombinasjon med folkeforskning, oversettelsesmodeller og teknologi for automatisk annotering. I tillegg til et digitalarkiv over norsk folkeminne og kulturhistorie, vil SAMLA 2 etablere en transnasjonal søkemotor for nordisk folkløse (NordFolk), som vil høste fra SAMLA og tilsvarende digitalarkiver i andre nordiske land. Denne søkemotoren vil muliggjøre transnasjonale makroanalyser for å avdekke kulturelle mønstre på tvers av land og språk.

Partnerinitiativ

Fakultetet er ønsket som partnerinstitusjon i to søknadsinitiativ om nasjonal forskningsinfrastruktur. Prosessen med å vurdere de to initiativene med tanke om de er støtteverdige pågår. Initiativene er derfor listet med forbehold i veikartet til HF. For å kunne gi støtte til deltakelse forutsetter fakultetet at initiativene ikke konkurrerer med fakultetets eksisterende nasjonale forskningsinfrastrukturer.

Initiativene må vise til at de er faglig forankret og relevante for forskningsmiljøer ved fakultet og UiB. Prosessen frem til frist vil innebære at de økonomiske forpliktelsene avklares.

Institutt	Tittel	Kontaktpunkt
LLE	National Infrastructure for Experimental Language Sciences (koordinator UiT)	Christer Johansson Christer.Johansson@uib.no
LLE	Norwegian diachronic corpus 200–1814 (koordinator UiO)	Kari Kinn Kari.kinn@uib.no

